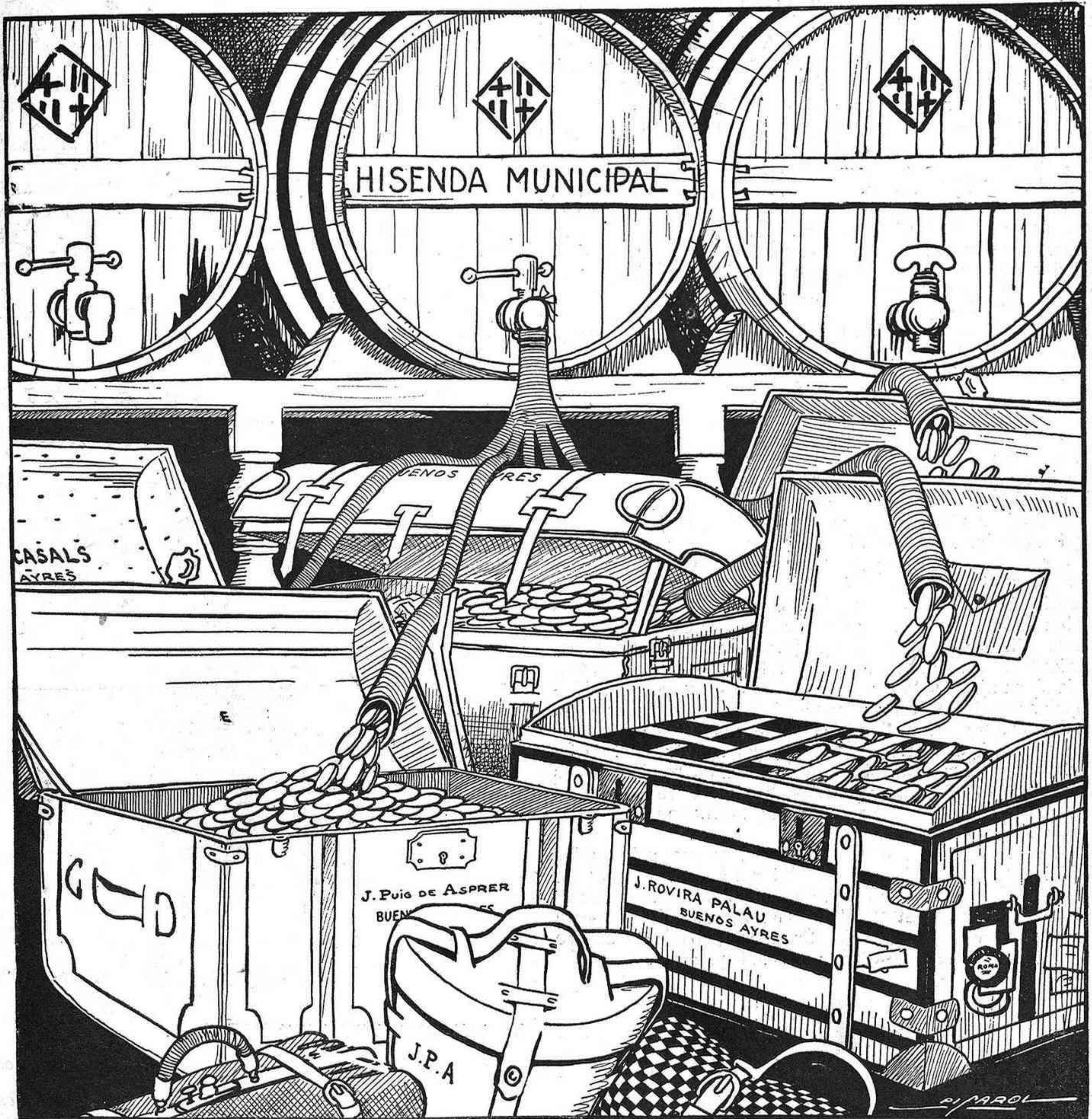

L'ESQUEJELLA

DE LA TORRATXA

BARCELONA, 8 D'ABRIL DE 1910
NÚM. 1632 — ANY XXXII

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT
10 centims — Atrassats: 20

CAP A L'ARGENTINA!...

Quan s'ha d'empendre un viatge,
cal arreglar l'equipatge.

Varietats municipals

«El lerroxisme—deia l'altre dia en *Paradox* en *El Poble Català*—es com una dinastia que regeix els destins de Barcelona y que té un poder executiu, una Cambra deliberadora y un poder moderador que exerceix don Alexandre Lerroux. No li mancava més que'l cos diplomatic...»

Y heusaquí que'l lerroxisme ha donat el primer pas pera la creació d'aquet cos diplomatic que li mancava ab l'acord d'enviar una mena d'embaixada a la República Argentina ab motiu de les festes del centenari de l'Independencia. Però aquest acord no ha sigut *sancionat*, sino *ordenat*, per l'imperial senyor Lerroux. De manera que aquet no es, en realitat, un *poder moderador*, sino que es un *poder immoderat*.

Tan immoderat, que solament les ànimes inconscientment esclaves dels que'l segueixen poden tolerarlo. En qualsevol altre país del món, les imposicions y els autoritarismes d'en Lerroux l'haurien fet caure temps hà del pedestal idolàtric sobre'l qual s'aixeca la seva figura de Napoleon vanitós. Aquí sembla incommovible, malgrat totes les desfermades tempestes del cel y de la terra. L'home pot, impunement, llensar les crosses, posarse contra Catalunya quan aquesta es ultratjada, restar lluny del lloc de perill en els dies trágics de la revolta y de la repressió... Fins quan l'Europa l'expulsa de la Lliga dels Drets de l'Home, els seus fànatics partidaris, arronsant les espatlles, exclamen:—«Bah! La Lliga dels Drets de l'Home!... Una *Lliga* havia de ser!»

Ara l'absolut monarca demagogic ha tingut el capritxo d'enviar una embaixada de l'Ajuntament barceloní a Buenos Aires. Això es una cosa innecessaria y fins indelicada, ab l'agravament de que costarà 50.000 pessetes a la pobra pubilla, de la qual certs politics volen convertir-se en *souteneurs*. La finalitat que persegueix en Lerroux al portar l'embaixada a l'Argentina no es altra que demostrar davant dels seus amics y admiradors ultramarins la grossa influencia política que aquí exerceix. Ademés, l'home vol correspondre d'alguna manera a les recents remeses de diners que desde'l Riu de la Plata se li han fet, mercès a les quals ha pogut publicar a Madrid el diari *El Radical* y instalar en la cort un luxosíssim club revolucionari (?), segons declarava en Grandmontagne en un article que, dies enrera, *El Progreso*, tot esterrufat, copiava en lloc preferent. Així y tot, els regidors de la majoria s'han ajupit sota les ordes del capdill, y han pres l'impopular acord d'enviar una comissió de cinc regidors, cada un dels quals podrà gastar 10.000 pessetes justes y rodones.

La minoria esquerrana, per boca del senyor Lluhi y Risch, combaté la proposició de don Alexandre ab paraules assadollades de serenitat y plenes de seny. Però el seny els lerroxistes se'l beuen tot en els *cigalons* de la *Casa del Pueblo*.

A veure quins seran els cinc regidors que aniran a les Amèriques. De les minories no n'hi anirà cap. Se parla de que entre'ls designats hi haurà en Puig d'Asprer, en Canals y en Rovira Palau. Si al menys marxés cap a l'altra banda del mar gran tot l'estat major lerroxista, ab don Alexandre al capdavant, y al esser allà cremessin les naus!...

***

Dies passats hi hagué gros trangol a Consums. De resultes del trangol, el que era inspector general de Consums, don Lleó Pérez, ha deixat d'esserho. El cas es interessant y fins una mica misteriós, motius pels quals creiem oportú enterar als lectors de L'ESQUELLA d'algunes curioses interioritats.

Sembla que, fa alguns dies, els regidors lerroxistes cridaren a don Lleó Pérez y li digueren, ras y curt:—«O vostè fa dimissió immediata del carrec de Consums y's queda solament de quefe del Negociat d'Impostos y Rendes, o el deixem cessant.» Davant d'un dilema tan corprenedor, l'home acotxà'l cap y declarà que presentava la dimissió del carrec d'inspector general de Consums.

Nosaltres, que som un xic tafaners, hem volgut saber els motius de l'actitut de la majoria lerroxista, y la setmana passada encarregàrem a un *reporter* més actiu que qualsevol Figuerola l'aclariment de l'enigma. El *reporter* visità de primer al senyor Pérez—un Pérez que, per lo vist, no té res de *terrible*—y aquet li feu les següents declaracions importantíssimes:

«—No tinc cap inconvenient en explicarli els motius que jo crec que han tingut els lerroxistes de les comissions de

M. GAUDART Y DON CRISTOFOL

—¿Què fa aquí dalt, ab el bras estirat?

—Miri, veu?... Cap allí se'n volen endur deu mil duros, els regidors lerroxistes, pera gastarse'ls en reflexions...

Consums y Escorxadors pera demanarme la dimissió del meu carrec d'inspecció general. El cas es que al pendre possessió les comissions esmentades, me van cridar, presentant-me una llista del personal que havia de desempenyar els seus serveis als Escorxadors. Vaig fer un examen d'aquet personal que'm proposaven, y al veure els noms, vaig negarme en rodó a autorisar ab la meva firma la substitució del personal de confiança que jo tenia als Escorxadors, perquè essent jo el responsable, no volia pas trobar-me ab una enorme baixa en la recaudació. Per altra part, es probable que també hagi influït en tot això el fet de que hi ha un senyor Grau, qüefe dels visitadors, que aspira al meu carrec, y el qual està protegit, entre altres, pel marquès de Marianao y per l'ex-arcalde senyor Sanllehy. Aquet senyor Grau sembla que ha ofert a la Comissió de Consums que, si li donen el carrec, autorisarà tots els cambis de personal y estarà sempre a la disposició dels radicals.»

Després el reporter visità als individus de la Comissió de Consums, y sols pogué obtenir d'ells les següents paraules cabalístiques: «Hem dimitit al senyor Pérez perquè *ha agafat por*, y no vol ilustrarnos, com ilustrà a altres comissions.»

Aquesta es l'informació imparcial que sobre la dimissió de don Lleó Pérez hem pogut conseguir. No posem ni treiem rei, però informem als lectors.

Lo cert es que al voltant de la majoria lerrouxista del municipi s'hi va formant una atmòsfera plena de miasmes de descredit. S'acosta l'hora de l'ensorrada del lerrouxisme a l'Ajuntament. Davant de l'actitut de certs regidors radicals —y tant!— fins els representants de les minories a la Comissió de festes han estat a punt de retirar-se. Si haguessin de creure'ns, aconsellariem als senyors Rius, Pardo y Ignasi Iglesias que's retiressin a temps, a fi de que la gloria o el fracàs de les festes de Maig quedi tota pera'ls regidors *festius* de la majoria.

WIFRED

ELS QUE SE'N VAN

M. LEBLOND

Aviador francès

Mort desgraciadament a San Sebastián el dia 2.

RAMELLET

¿Han vist gent més ignocenta que'ls veïns de San Sebastián?

No comprenen com pot ser que un home que, poguent caminar pels carrers, s'empenya en rodar pels aïres, assentat en una especie de colomar sense coloms, caigui de sobte ab una velocitat no calculada y's rompi els ossos si toca a terra, o senzillament s'ofegui si cau al mar.

¿Hi ha res més natural que això?... Desde que'l món es món, a tot arreu ha succeït lo mateix. El qui s'enfila s'exposa a caure. Y, anant mal dades, com més amunt arriba, més violent es el trastasso.

En Leblond, l'aviador que'l passat dissabte va trobar la mort a la bella platja del Cantàbric, no devia ignorarla aquesta veritat. Els betes-y-fils, els sabaters, els fabricants de cedassos, generalment mai cauen. La seva vida, si bé monòtona y sense brill, es tranquila, y casi tots moren o d'una indigestió, o d'una pulmonia, o d'agotament senil. Estrellat contra'l paviment d'un carrer o enforquillat al parallamps d'una torre, no sé que n'hagi mort mai cap.

Però'ls toreros que's posen al davant dels miures, els funambuls que ballen sobre un fil-ferro, els acròbates que fan salts mortals entre dos trapeçis, els hèrcules que aturen un automobil ab el nas, ¿què té de particular que no morin tan dolsament com l'adroguer que despatxa carmetlos y com el botiguer que ven llustrina?

Qui no vulgui polys que no vagi a l'era. Qui tingui por de caure que no's mogui de per terra. Al fi y al cap el volar, ben al revés del vot, no es obligatori.

GELESTÍ SADURNI

Sub-director de la banda municipal

Mort a Barcelona el dia 3 del corrent.

DEL TEMPS

—Escolti, senyora: ara que les montanyes estan nevades, ¿per què no'ns hi deixen anar a donar un tom?

—Perquè aquí no poden circular lliurement altres ossos que'ls que'l fan pel carrer de Fernando.

Jo no voldria ofendre la exquisida sensibilitat dels veïns de San Sebastián, però'm permeto felshi una pregunta: Quan un dels seus mestres de cases ha caigut de la bastida y s'ha estrellat contra les pedres del carrer, ¿què han fet pel mort? ¿Quin homenatge fúnebre li han dedicat al pobre màrtir de les altures?...

Y això que'l paleta, si era allà dalt, hi era per forsa. Y no cobrava les mils pessetes que cobren els aviadors. Setze rals, y gracies.

**

Als lerroxistes que constitueixen la majoria del nostre Ajuntament se'ls podrà dir una pila de coses, però seria injust dilshi que no tenen paraula.

Varen entrar a la Casa Gran ab el proposit de trastornarho y ferho malbé tot, y per ara van complint fidelment lo promès.

Darrerament han sentit la necessitat de canviar el nom del Passeig de la Diputació y posarli el de la República Argentina.

Són els amos, tenen majoria y el cambi de nom se portarà a efecte, tant si als veïns del Passeig els plau com si'ls disgusta. La raó, en aquet cas, es lo de menos. Quan l'ibsen

deia que les majories mai tenen raó, de segur que pressentia la majoria que avui imposa el seu criteri en el Municipi barceloní.

Ab tot, si els lerroxistes poden mudar el nom del vell Passeig, els veïns poden no fer cas del cambi, y, pesi al acord del Ajuntament y a la làpida de marbre que, pera complimentarlo, s' deurà posar en aquella via, el public està en el dret de seguir dientli Passeig de la Diputació.

Y si els lerroxistes se queixen y acusen al public d'irreverent, aquet podrà contestalshi:

—Us imito a vosaltres. També l' Ajuntament va canviar un dia el nom del carrer Major de Gracia, posantli el d'en Salmerón. Y ¿còm l'heu rebut aquet cambi? Ab la més despectiva hostilitat; fingint que no us heu enterat del acord y continuant dientne carrer Major, a pesar de que tots sabeu, perquè ben clar ho expressen les làpides de les cantonades, que'l carrer Major no existeix, y que'l seu nom legal es avui el de Salmerón.—

Vinga, doncs, quan vulguin, el nom de la República Argentina.

Pera nosaltres sempre serà aquell passeig el Passeig de la Diputació.

**

Estem ja casi a mitjos d'Abril, y del programa de les festes de Maig encara no se'n sab res.

Sort que, de totes maneres, aquells dies rebrem la visita del cometa d'Halley, que, segons en Comas y Solà, serà un número de primera, ple de sorpreses de tots colors.

Jo ja ho crec que'l cometa serà molt bonic y que durà una quía molt llarga, però per quía la que portaran les cèlebres festes.

¡Quina quía, cavallers!... Potser fins hi hagi qui s'hi entrebanqui...

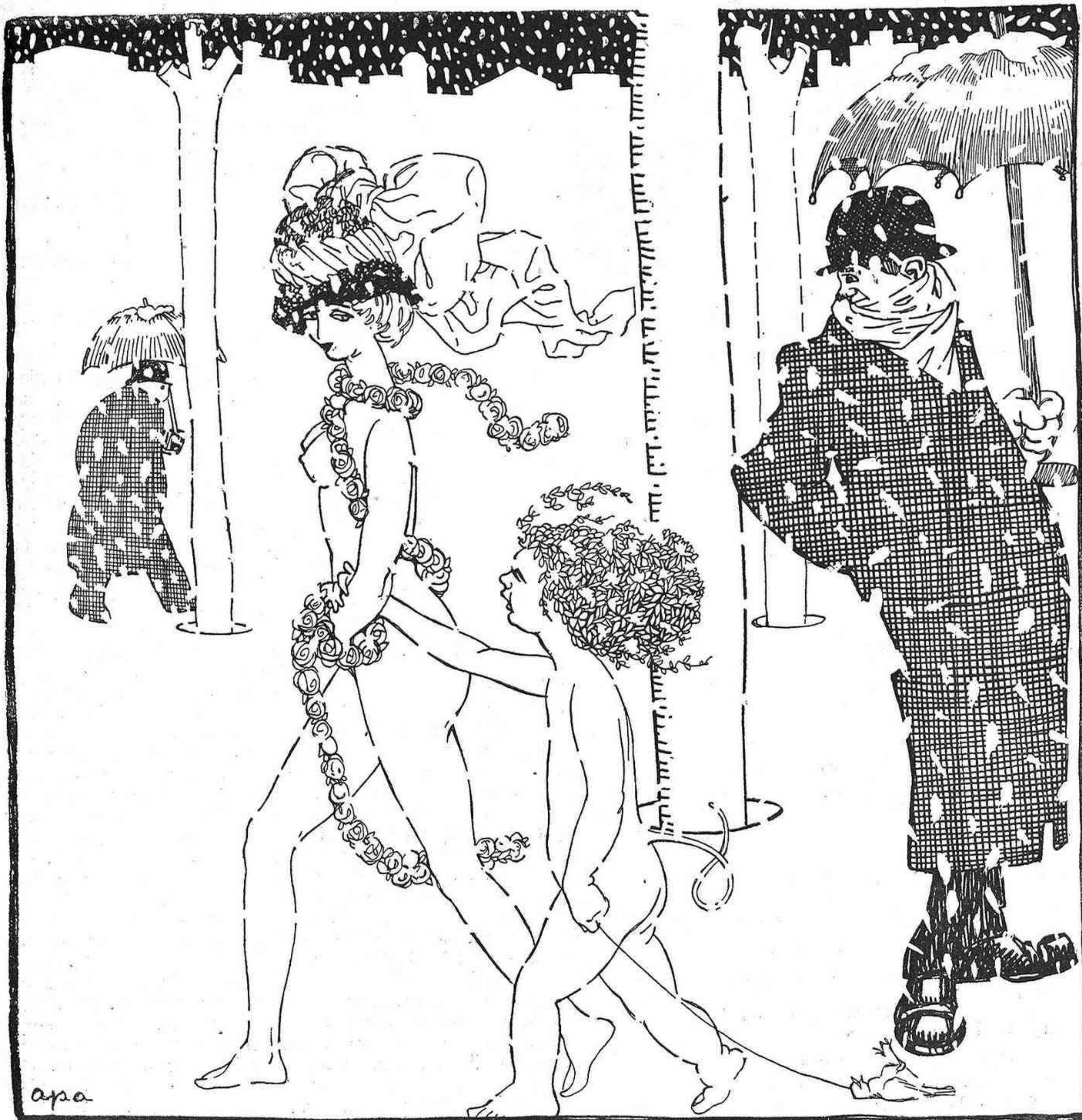
MATIAS BONAFÉ

El Parc, ¿està en perill?

Sí, senyors; y no extranyin la pregunta. Els rumors que sobre'l nostre únic jardí public circulen ens obliguen a ferla.

Diuen que a dins del Ajuntament hi ha germinat la mala idea de destruir el Parc, destinant aquelles solars a usos que no són els que a Barcelona li convenen.

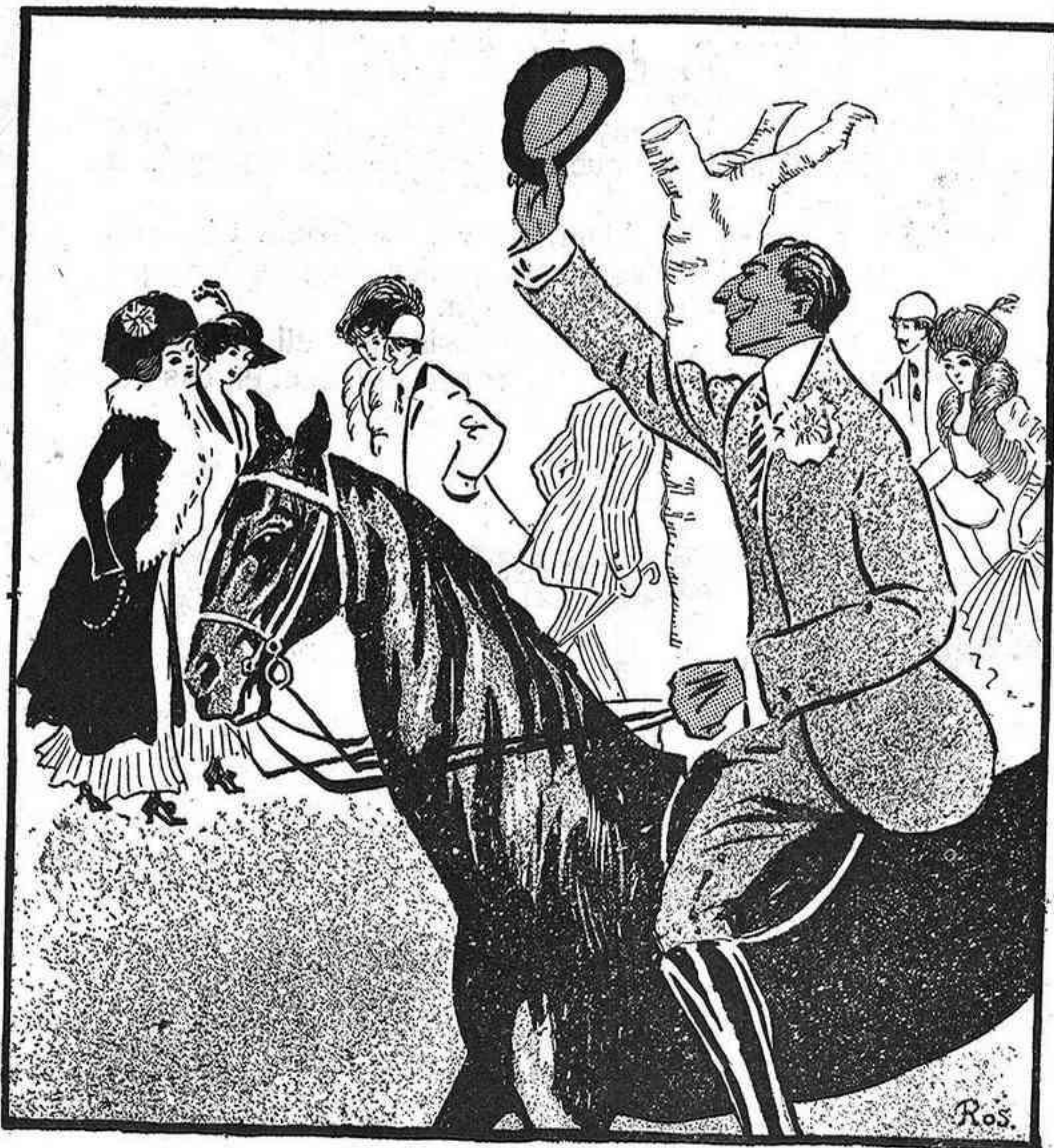
Diuen que un dels que ab més entusiasme—ell sabrà perquè—treballa aquest assumpte es un concejal que, en cas necessari, també deixa taulons.

ENTRADA DE PRIMAVERA

—Corre, Abrilet, maco... Apreta'l pas, que'm sembla qu'estem fent un paper ridicul...

DUBTE

—Pàssinho be, senyores!... (Mai s'havien aturat pera mirarme... No sé si ho fan per mi... o pel cavall.)

Diuen que la cosa's porta molt a la callada, a fi de que, quan la ciutat se n'enteri, el disbarat ja no tingui remei.

Diuen... en fi, diuen tantes coses, que nosaltres també volem dirne una.

Y es la següent:

Entre'ls pocs concejals que sincerament semblen defensar els interessos de Barcelona, ¿no n'hi haurà un que tingui la bondat de tirar de la manta, preguntant, en ple Consistori, què es lo que hi ha en el fons d'aquest enredo?

A la blanca senyora Neu ab motiu de sa visita inesperada

¡Oh, mi-senyora de l'alba vesta
que, al presentarvos, vestiu de festa
nostres montanyes ab habits grecs!
Valga que us crec una dòna honesta,
sinó us diria quatre renechs!

¿Sabeu la barra que's necessita
per presentarse ont no se'ns invita
y en un moment tan intempestiu?
També, senyora, vostra visita
guardar podieu fins al estiu!

Sabíem que ereu fresca y lleugera,
mes no que ho fossiu d'aital manera
com per deixarnos els nassos frets,

al punt d'eixir de la sombrerera
de groga palla, els primers barrets.

Devieu tindre ben estudiada
ja la caiguda, tan retrassada
com a nosaltres vareu vení!
Sabeu que som una gent honrada
y pensariem: Caiem aquí.

Són tants que pensen com vos, madòna,
que fins ens cauen a Barcelona
sers envejosos, ases bufats
que, en pac del pinso que aquí se'ls dona,
encara'ns diuen mal educats.

De vos, senyora, no hi ha altra queixa
que ésta que'l poeta sentir vos deixa
per lo tardana que haveu caigut;
y heu de culparvos a vos mateixa
si poc amables us hem rebut.

Per no ferirvos mon llavi's tanca,
que, al fi, sou dòna, prudenta y franca;
tal com vinguereu us haveu fos.
Deu vos ampari, senyora blanca.
¿Qui se'n recorda al Abril de vos?

PEP LLAUNÉ

AL LICEU

Seiem en la nostra llotgeta. Se sent per tot arreu un xiuxiueig discret de gent que parla baix. De tant en tant ressona el soroll d'una porta o el d'una veu més forta que les altres y que no se sab d'aont ha sortit. Els ulls ho miren, ho anoten. ¿No us heu fixat que en lloc com en els teatres l'atenció s'afina y procurem adonarnos de tots els detalls, fins dels insignificants de l'indumentaria? Aquí, en el *Liceu*, lo que primer fa mal als ulls són els seus tons daurats y verds, nous, violents, de botiga que acaba d'obrirse. Abans el *Liceu* tenia una noble austeritat de cosa vella. Cap pintura violenta desentonava en el conjunt placid, y fins els velluts vermells, ab la patina del temps, feien respecte. En aquets velluts dormia tota una tradició d'entusiasmes romantics, de nits delirants, d'interessants histories de músics y de cantants, que s'ha emportat el nou decorat, ple de llampantes vanitats de menestral. Y no obstant, aquets teatres que, com el *Liceu*, ja no recullen més que la nova música, y que, de tant en tant, com ara, criden a tots els relligionaris d'en Wagner, deurien tenir una intensa correcció de temple, una severitat que allunyés, com en les velles catedrals austeres, tot desitg de petulancia exhibicionista, de fira de vanitats, de llotja d'amors, d'aparador de *snoobs* y cenacle de musicoflis pedants Bayreuth deü esser així, insinuant, recullit, avar de decoracions mundanes. ¿Pera què volen, els pelegrins dels romiatges wagnerians, innecessaries fastuositats de mal gust, si ells no van més que a complir un vot espiritual?

Però'l *Liceu* tenia d'esser així, desseguida que'l renovessin. Fixeuse en els que van entrant. Són senyors grassos, que, ab els colls massa alts, suen, y si algú, més despreocupat, s'ha decidit a posarse coll baix, té tota la silueta d'un camarer *dilettante*. Les senyores, són més vistoses, més armòniques. En elles se veu desseguida que una tria ha anat escullint. Porten joies de gran tamany, ostensibles, ont predominen els brillants. Se nota que aprofiten l'ocasió pera buidar el seu joier. Aquets senyors y aquestes senyores són els nostres fabricants, els nostres grans botiguers, els nostres propietaris, que ara descansen de la febre d'or. Els seus filhs no han adquirit encara la discreta elegancia que dóna la tradició senyorívola, però entre ells y els seus pares hi ha la distancia espiritual de tres generacions. Entren en les llotgetes, s'asseuen en les butaques ab una entonada gentilitat,

però en ells no hi ha aquell repòs, aquella calma, aquella serena distinció dels elegants. Fan l'efecte de xicots ben educats, que, com que coneixen a tothom, porten ab seguretat els trajos de saló. Tota aquesta societat improvisada, lluenta, que no's cansa de mirar, d'esser mirada, sense cap altre dandysme que l'imposat per la moda, ¿no necessitava aquesta decoració del Liceu, exactament igual que la de les nostres cases, que la de l'Orfeó Català, que la dels nostres pares? El Liceu exhibeix l'ànima nostra. Els vells velluts eren pera

una vella rassa d'intimitats casolanes, com la nostra, o de consorcis historics, com la que venia de Castella a conuiu ab nosaltres.

Poc a poc el teatre s'omplena. Arriben a les butaques els propietaris, y els critics valetudinaris que, com el Don Bartolo de *El barber de Sevilla*, diuen que no hi ha música com la del seu temps; entren els antics socis de la Wagneriana, carregats de llibres; les senyores de la platea, iguals que totes les senyores de totes les platees; s'omplenen les llotgetes del tercer pis ab joves madurs d'aquells de 28 a 35 anys, barreja de don Joan de teatre y de filarmonic, ab els ulls en un escot y les aures en el cant; s'omplena el quint pis ab els seus eterns visitants. Allí els cegos, y els musics, y aquells senyors extranys que van a tot arreu, y els que tiren pera tenor, y el grupu entusiasta d'en Wagner, y els que troben que no hi ha res com la vella música. Pera'l quint pis, tot lo xurriqueresc del Liceu hi sobra. Ells van a escoltar, a comoure's, a aprofitar la *pela*. El Liceu no són ells, perque quan el Liceo está be, no son pas ells els que llueixen, però sense ells no seria possible ni tindria caracter. La Tetralogia serà cantada pera'l quint pis. En ell les ànimes cremen en exaltacions líriques, mentres abaix en Wagner fa oficis de senyor de la casa, que's complau en reunir lo més triat del poble pera un concurs de trajos y de poses.

ANGELUS

TOT PUJA

—¿Es dir que encara no parles de casar, Tiodoro?

—No puede ser, minyona... ¿No vés que ahora los catres están por las nubes?...

WAGNERIANES

Un moment de desesperació.

Wagner arribà a París a patir fam. Tots sabem que's va veure obligat a compondre transcripcions facils y fantasies pera violí, clarinet y piano del *Elixir d'amore* pera guanyar molt pocs francs.

Un dia, un horrible dia pel Mestre, parlava ab un amic, qui's mostrava forsa entusiasta del poema dramatic *Lohengrin*.

—¡Quina obra més hermosa!—deia l'amic.

—Molt, molt hermosa—respongué'l Mestre.—Mes al pas que anem me fa por que no arribi mai a estrenarse per falta de personatges.

—¿Còm diu?—interrogà l'amic.

—Miri, tinc tanta fam,—respongué'l Mestre—que si no cambien les coses me veuré obligat a menjarme la coloma del Grial y a cuinarla ab el llard del cigne.

Y ell mateix esclatà en forta rialla.

*

Wagner content:

El Mestre ja era home de fama. Una vetlla, el corresponal a París de diversos diaris alemanys, Albert Bougheal, convidà a sopar a Wagner en companyia d'uns amics. Eren ells el fundador de *Le Temps*, l'alsacià Nefptzer, en Drèolle, un periodista parisenc, el critic musical Gasperini, qui fou el precursor de Wagner a París, y en Florimond Hervé, *le compositeur toqué*, com li deien els seus colegues.

Durant el sopar Wagner declarà lo següent:

—Jo mateix escric els poemes y componc la música mentalment, a mida que va avensant l'acció. Així brolla de la font naturalment, sens esforços...

—Feu lo mateix que jo,—interrompé l'Hervé...

—¡Còm!—digué Wagner, tot extranyat:—¿vostè també compon drames lírics?

—Res de drames... Mireu, jo tinc de guanyarme la vida, abans que tot. Pel matí faig d'organista al convent de Sant Eustaqui. A les monges els componc lamentacions, salves, credos, rosaris, y tota mena de cants religiosos. Surto al mitgdia del convent, dino depressa, y a la tarda dirigeixo una petita orquesta dels *Délassements Comiques*... No tinc

temps de fer música nova, y... ¿sab lo que faig?... Aprofito els rosaris, credos, salves y lamentacions de les monges, els els entatxono la lletra dels couplets, lletra meva també, altero el temps, y en lloc d'un *andante religiós* surt un galop o un can-can esbogerrat.

Wagner no's podia aguantar el riure.

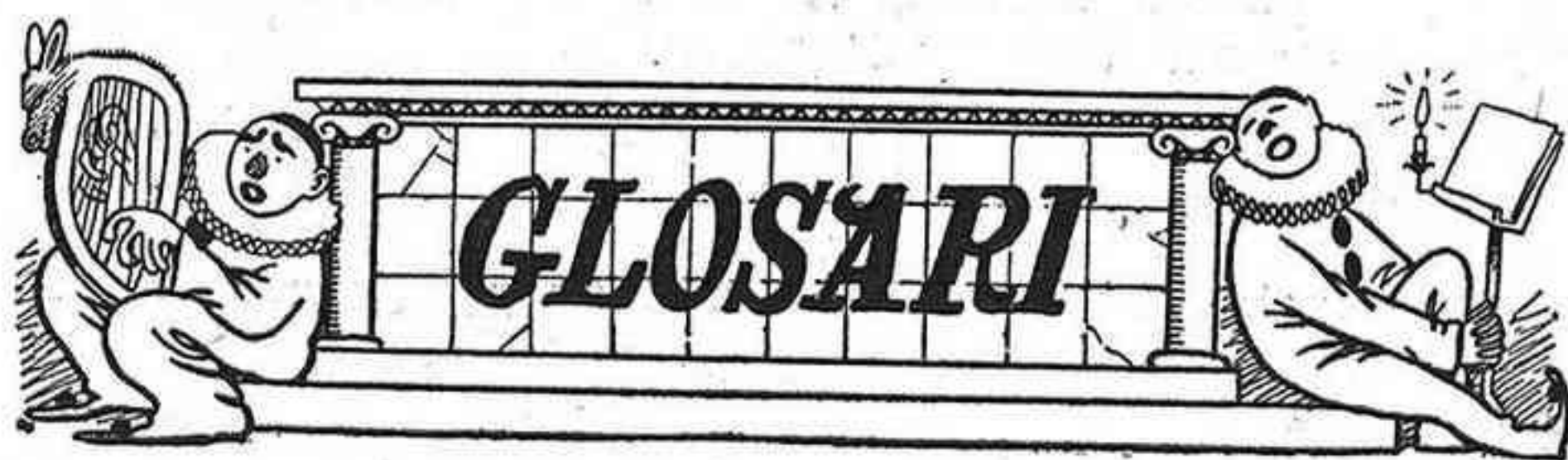
—No hi ha cap dubte que sou un producte ben parisenc— digué'l Mestre.—Sols a París poden tenir lloc semblants fenomens. Organista pel matí y el can-can per la tarda... Són moltes cordes pera una sola guitarra...

Finí el sopar; se va parlar y fumar; els alemanys varen treure de la butxaca l'inevitable pipa de porcelana...

L'Hervé's posà al piano, y, a instancies del senyor de la casa, executà les seves mixtificacions.

Fins a les tres de la matinada l'Hervé estigué tocant el piano, y Wagner rient fins a plorar.

Ni l'Hervé ni'l Mestre's tornaren a veure més. Wagner no oblidà aquella còmica vetllada, puig en les seves memories parla de l'Hervé com d'un music d'un valor particular, d'una forma original y d'una forsa còmica irresistible.

EL «CANIGÓ» A FIGUERES

El glosador hi te tanta fe, en aquet festival d'art que's prepara a Figueres, que fins creu que, ab tot y estarhi ficat en Gual, no plourà, com fora de temer.

Ab motiu de les tradicionals Fires y Festes de Santa Creu, Figueres, la perla del alt Empordà, terra de federals ilustres y de flaones ensucrades, de tramontanades fortes y de noies boniques, una població que a Madrid sols coneixen per cuna del diputado Salvatella, y sols se'n recorden pera enviarli presidaris, ha organiat una hermosa festa d'art, de veritable art català, que mereix l'atenció y l'apoi incondicional dels homes de bon gust y de les persones adinerades, dels que volen y dels que poden, que en aquesta terra de comitès no es una mateixa cosa, però hauria de serho, ja que són elements indispensables pera caminar paralelament a la consecució de tot ideal.

Y de solemnitat artística pot ben calificarse la representació al aire lliure del gran poema Canigó, de Mossén Cinto, encara que sia adaptat escènicament per en Pepito Carner, que mai que això constituís una tara, en el pes, sempre hi sortirem guanyant, perquè no deixa d'averhi la balansada d'en Pahissa, que es un musiquet que's fa escoltar, y l'altra balansada dels escenografs Moragas y Alarma, que són, avui, dues columnes fermes del Decorat.

Al estil de Béziers, la funció tindrà lloc a «Les Arenes» (Plassa de Toros), y es d'esperar que no s'hagi de tocar, pera ningú, a banderilles de foc, y molt menys al arrastre.

Per de prompte alegremnos del projecte y felicitemnos del bon intent. Tot això posa en altíssim lloc el bon nom dels organiadors, en particular, dels figuerencs, en general, y de tots els catalans per la part que'ns toca.

Bo es que la gent d'enllà y d'ensà s'enteri de que no tot es fer esquerres y dretes y cremar convents, a Catalunya; y que, si Deu permet que'ns distingim per això, també vol que sobressortim en altres coses.

SADISME

Heusaquí que l'aviació ja es més que un sport modernísim y una preocupació científica. La gent hi veu en ella un espectacle d'inquietut, de perill y de mort, potser, y ja's comensa a anar cap als aerodroms ab aquella sàdica curiositat del que confia presenciar una tragedia. Sobre'ls camps d'aviació la mort hi mou les ales, y a ple sol en la magnificencia de l'aire limpid y serè se produeix el drama terrible, esgarriós, extrany, com un d'aquells mals somnis en els quals caiem desde espais immedibles o veiem caure desde altes immensitats. Els tripulants del *Republique*, en Delagrangé, en Leblond, són els martres d'aquet sport que porta ja produïdes més víctimes que la nostra sagnanta tauromaquia.

Y fixeuse, amics, en que s'estan produint en l'aviació tots els fenomens de les festes que estima la multitut per esser les favorites de la mort. La dòna desitja an aquells que donen o reben la mort. Així com nosaltres cerquem en l'amor femení uns quants artificials simbolismes, intentant pastar ab esperitualitat el vulgar mecanisme erotic, la dòna no veu, ni vol veure en nosaltres més que la forsa del muscle, y, com en la prehistoria, estima més an aquell que desenrotlla més valor. Els aviadors són ara'ls seus idols, que han substituït als militars, als toreros, als homes de vida turbulenta. Presenten que en aquells homes trobaran més amor, per lo mateix que a l'endemà un xic de vent fort pot felshi el present de l'agonia. Home estimat per les pecadores, doneu per segur que es un candidat a la mort. Sembla com si elles desitgessin que pera'ls seus grans capritxos hi hagués sempre propicia una tomba. Y són els reis, els que, junt ab les cortesanes tributen honors als aviadors, y els reis ja se sab que tenen també la monomania de la sang y del prestigi de la sang. Els favorits dels reis, són sempre'ls mateixos de les cortesanes. El valor y la mort són, pera'ls reis, les virtuts cardinals, y davant de les multituts, després d'un vol perillós, consagren a l'aviador, com els Cesars consagraven als gladiadors arriscats. Pera'l descobriment definitiu de l'aviació alguns reis empenyarien els seus joiells, com aquella reina espanyola va empenyar els seus pera les carabeles colombianes. Guillem d'Alemania degué plorar quan la destrossa del *Zeppelin*.

Són les multituts, per sobre de tot y de tots, dels reis, de les aventureres, dels poetes d'annunziants, les que veuen en l'aviació aquet caracter de cosa amistansada ab la tragedia. ¿Quin es, sinó, aquet sentiment que les fa omplir, un dia y altre, els aerodroms tenint, com té, tan poc de decoratiu, d'emoció seguida, l'espectacle? Es el mateix secret impuls d'aquell anglès que va seguir per tot el món a un acròbata, ab l'esperansa de presenciar el seu veritable salt mortal, es l'instint sàdic de les plasses de toros, de les curses de cavalls y d'automobils, de les lectures folletinesques, dels salons de les audiencies, sempre plens. Se sab que's pot caure desde l'immensitat y veientse molt be, com ara ab en Leblond, y tothom té un vago desitg de veure rodar pels aires a un home, escena digna d'esser presenciada pels deus.

Era a Madrid, l'altre dia. Feia un vent fort. L'aviador no volia, no podia aixecarse. El public va comensar a cridar, ab aquell crit caracteristic dels toros, quan el matador presentint la mort, no s'apropa a les banyes ont se redressa l'homicidi. L'aviador se va decidir. Fou una llàstima que no hi hagués hagut «tendido» de sol pera'l *morituri te salutant*. Y quan els fotografs se preparaven pera impressionar el moment de l'ascensió, l'aviador, ironic y heroic, els va dir:

—Si's posen vuit metres més enllà podran veure com me bado el cap. Serà una interessant fotografia.

Se va aixecar y va caure desseguida. El cap no se'l va badar ben be, però ara l'estimaran més els reis, les dònes y el public. Serà com una mena de *Machaquito* dels aviadors.

Ros.

DE TEVES A MEVES...

—Veus, dòna?... Gracies a nosaltres, aviat estaràs de festa...
—Més m' estimaria feina, y ben pagada.

PAPERAM

L'ONCLE MAGÍ, per *Alexandre Font*.—Una novela ben interessant y ben barcelonina. Al senyor Font li coneixiem ja una serie de quadrets humoristics que's distingeixen per l'enginy de la seva forma y l'espiritualitat del seu fons; ara ha volgut picar més fondo escrivint una novela, y ho ha fet ab fortuna. En ella descriu l'autor de *Pàgines festives* el vell procés d'uns amors adulterins; la prosa es ben tallada, el dialeg, adequat als personatges, y les descripcions, pintoresques, acabantse l'obra ab un desenllas sobri y artísticament emocional.

LA XAVA, per *Juli Vallmitjana* (abans *J. V. Colominas*).—Recent encara l'èxit de *Sota Montjuic*, el senyor Vallmitjana insisteix en el tema dels gitanos y els pinxos. No hi ha res a dir. Si ell creu que l'hampa barcelonina es font d'inspiració y de bellesa, fa be eh persistir en els seus tretzes, que tots els camins son bons quan condueixen a l'art. Y per ara cal confessar que'l subtil autor de *Els Oposats* es un bon especialista en aquest gènere, avui d'una remarcable originalitat y digne, sempre, de l'atenció dels que's preocupen del morbosisme social en els grans nuclis. Sa darrera novela, *La Xava*, conservant potser el defecte de ses anteriors, o sia la manca d'unitat y lligament en l'acció pera que se'n pugui dir propiament novela, conté quadros impressionistes de gran valor, escenes corprenedores d'una bellesa negra extraordinaria; essent el llenguatge una fotografia del *caló*, que ve a enriquir ab un grapat de mots el vocabulari comensat en *Sota Montjuic*. El dia que'l senyor Vallmitjana, deixant preocupacions de banda, se decideixi a sacrificar les fosques realitats que'l sugestionen, y que trasllada tan admirablement, disfressantles ab un ropatge de escaienta invenció imaginativa, en una paraula: el dia que vulgui fer concessió d'una mica de veritat a cambi de la bonica forma, serà un dels autors preferits del nostre public.

LA CARITAT CRISTIANA

—Teniu, deù cèntims... Torneume'n vuit, y no us emborratxeu.

OPINIÓ SINCERA... Y AUTORISADA

—¿Que sent vostè, ara, enlaire?
—Sento... haverhi pujat.

ALTRES PUBLICACIONS:

La sabateta al balcó.—Comedia en dos actes de Seraff Pittarra. Segona edició. Publicada per *La Escena Catalana*.

Almanaque de «El Fusil».—Calendari pera 1910 publicat pel setmanari satiric politic madrileny *El Fusil*. Es molt xistós y va atapatit de ninots.

Dos amics.—*Poesia y Prosa*.—Xamoses noveletes de Alexandre Kielland, pulcrament traduïdes per Manuel Pons. Han sigut editades per la Biblioteca Popular de «L'Avenç».

La orientación internacional de España.—Don Rafel M. de Labra estudia en aquesta obra interessant la política hispanoamericana; fa historia de la part econòmica de Espanya ab relació a Amèrica; y reproduceix discursos pronunciats per l'autor en el Senat.

Regionalistes, però valencians.—Alocució als Germans de Patria, llegida en el Centre Regionalista Valentí per D. Francesc Costell Ferrer.

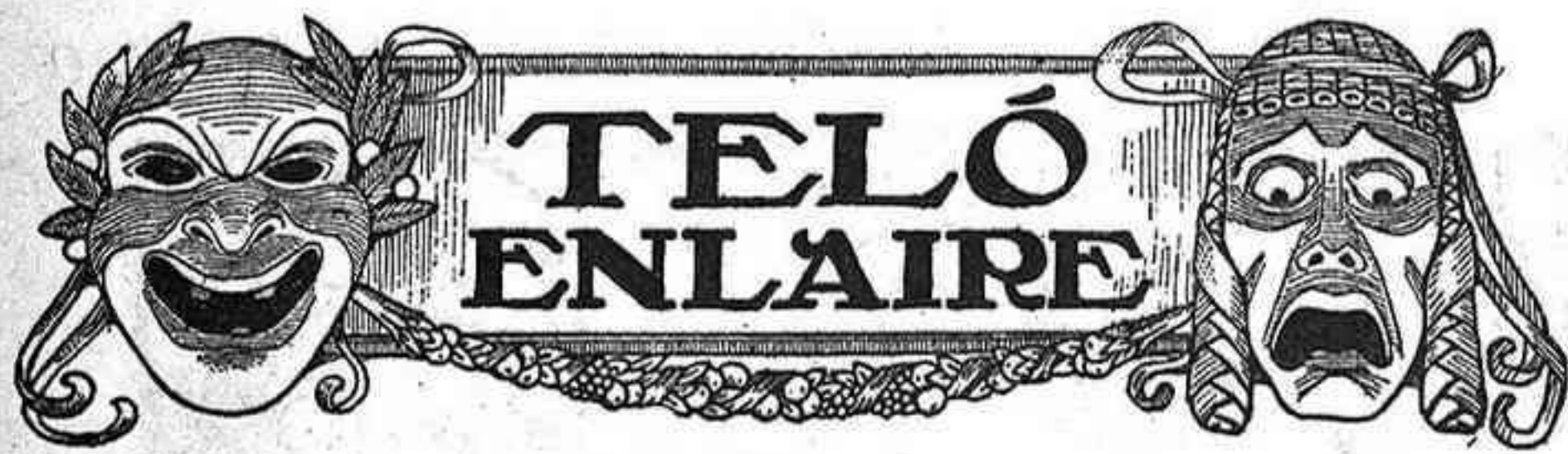
La vuelta de Cristo.—Follet de propaganda escrit pel valent director de *El Motín*, don Josep Nakens, y editat per la Biblioteca del *Apostolado de la Verdad*.

La mà del home.—Monoleg de Luigi Arnaldo Vassallo, traduït per J. Burgas. Va estrenarse ab èxit al *Romea*. Publicació de *La Escena Catalana*.

Les Bessones.—Quadro de comedia original de Florenci Cornet. Fou estrenat, no fa molt, al *Romea*, obtenint un èxit encoratjador.

SEPT SCIENCIES

PRINCIPAL.—Segueix el seu triomf ascensional el gènere d'atraccions. Darrerament han obtingut un bon èxit les «Sisters Cámara», el trio *Williot*, y els saltadors *Rondonis*, números dignes d'admirarse pel seu valor excentric y per lo ben presentats. Pera molt aviat s'anuncia una *Tribu àrabe*, composta de 85 individus, que cridarà molt l'atenció.

—Els dies 13, 14 y 15 de aquet mes, si no hi ha contratemps, tournée *Chantecler*. Ai, ai, ai, que patirem!

LICEU.—*¡L'anell del Nibelung!*... ¡Ja l'hem sentida la tetralogia y encara'ns queda'l regust!... Barcelona, o millor dit, els filarmonics barcelonins, han pogut fruir durant quatre nits la magna obra wagneriana. Era un bell somni que jamai creiem realitat.

Dels veritables wagnerians no ha mancat ni un tan sols al seu lloc. El public aimant del gran art no ha fet protestes al veure a les fosques. Els senyors, eixos immensos senyors de Barcelona y del *Liceu*, han dit impropis contra la foscor, contra Wagner y contra tot lo existent. Res els compensava la foscor regnanta, res, ni els llarguissims entreactes que'n Bernis els va servir pera que no li caessin foc al teatre. Tinguin paciència, senyors

assiduus concurrents, abonats y propietaris, que en quant hi torni a haver *Tosca* o *Butterfly* ja 'ls tornaran a donar llum, forsa llum pera que hi vegin forsa, que a les fosques, vostès, no hi papen gens...

No anem a jutjar la tetralogia. Ens manca temps y espai. Ademés, en la premsa diaria barcelonina els critics ja han dit una pila de coses que res tenen que veure ab la gegant obra. ¡Quines coses han dit el *Progreso* y *La Tribunal!*...

Judici del *Anell del Nibelung*: una obra colossal, immensa, imponderable. Wagner, triomfant ab la seva reforma del drama liric; Wagner, hèroe en el teatre; Wagner, music-poeta; Wagner, revolucionari; Wagner, regenerador del hom miser... Heusaquí la valua artística del gran drama.

Interpretació artística: Primer lloc, abans que tots els demás artistes, el kapellmeister Franz Beidler, fidel intèrprete del *esperit* de la tetralogia. En la seva interpretació no hi manca ni un detall, tot té relleu, accent, humanitat... Cal ferho com el mestre Beidler mes, es del tot impossible.

De les artistes la Ruzkouska, la Giudice, la Guerrini y la D'Albert; dels cantants, abans que tots l'Spadoni, que fa un

excelent *Mime*, y en Borgatti (*Siegfried*), en Masini-Pierali (*Wotan y Hagen*) si be ab reserves, en Segura-Tallien (*Viantant*), en Vaccari (*Loge*, encara que molt apallassat y *Siegmund*) en Fernández (*Alberich*) y els demás completaren el conjunt.

Filles del Rhen, *Walkyries* y *Nornas*, bastant acceptables, lo mateix que'ls chors. L'orquestra secundant fins lo possible la admirable tasca d'en Beidler.

Presentació escènica: la veritat, hi ha de tot.

El public: parlem del public wagnerià, picant de mans y més content que un noi ab sabatetes xarolades.

Felicitações: la nostra rebin en Bernis y en Pena. Abdos poden estar ben contents. Endavant, doncs, la Tetralogia.

EL NÉT D'EN WAGNER

ROMEA.—*Fontalegria*, comedia en dos actes de Pompeu Crehuet, es una obra escaienta que, á haverse condensat en un acte, hauria guanyat molt. El pensament, sense distingirse per sa originalitat, es bonic, y el desenllas resulta tendre y poetic, pero l'acció queda massa diluida y d'aquí ve que la tensió còmica flaquegi precisament ont deuria vigorisarse. El dialeg s'escolta ab gust, com tot lo que surt de la ploma de l'autor de *La Morta*, que es un escriptor que posa cura en lo que fa. Els actors, molt bé, sense excepcions. La decoració, passadora.

—Pera benefici de l'actor senyor Puiggarí van donarse dues obres noves: *Un desmemoriat*, monoleg comic del senyor Oller, que celebrà la concurrencia ab espontanis picaments de mans, y *Felicitat eterna*, una comedia estrangera, estirabot pera fer riure que ho logra a forsa de astracanades y sortides de to. Condições literaries, ben poques. La senyora Santolaria y els actors Aymeric, Delhom, Sirvent y Vives varen portarse com uns homes, descomptant, naturalment, la primera, que va portarse com una dona.

—Divendres passat devia estrenarse un drama en dos actes, *Desamor*, d'en Puig y Ferreter. Per sensibles desacords entre l'empresa y l'autor no's pogué celebrar la funció, retirantse l'obra dels cartells, el mateix dia.

—No sabem res encara de la comedia *Alegria y C.*

TIVOLI.—*Ohé! Ohé!* es una revista entretinguda que portarà gent al *Tivoli*. No es una obra, es un motiu; un motiu pera llum de sastres y decoradors, que han pogut fer gala dels seus merits pintant quadros de fantasia y vestint a senyores y senyors al capritxo de totes les èpoques.

Una felicitació als senyors Jordà y Soler, que han combinat les escenes pensant més en l'efecte plastic que en l'acustic-literari; y un aplauso, sobre tot, als escenografs, entre'ls quals s'hi distingeixen, com sempre, els mestres Moragas, Alarma y Vilumara.

NOVETATS.—M'apunto en el carnet el debut del tenor Hipòlit Làzaro. Li havem sentit *¿La Favorita?*... No: la veu, y cal confessar que es hermosa, extensa, ben timbrada y susceptible a tots els registres. Lo millor que podem fer en be de la *crisàlida* es no desflorar el *capullo* y esperar. Ara es hora d'estudiar ell, y de callar nosaltres. Quan canti, que ara *no cantia*, aleshores parlarem.

—Dimecres debutà la companyia *Cobeña*, del «Español», de Madrid. Se'n parlarà.

ELDORADO.—Van en dansa les atraccions, y no hi escasseja el public. Darrerament han debutat artistes meritissims ab números sensacionals. Això y pel·lícules cinematogràfiques sempre noves y variades es lo que produeix el *filón* d'aquesta casa.

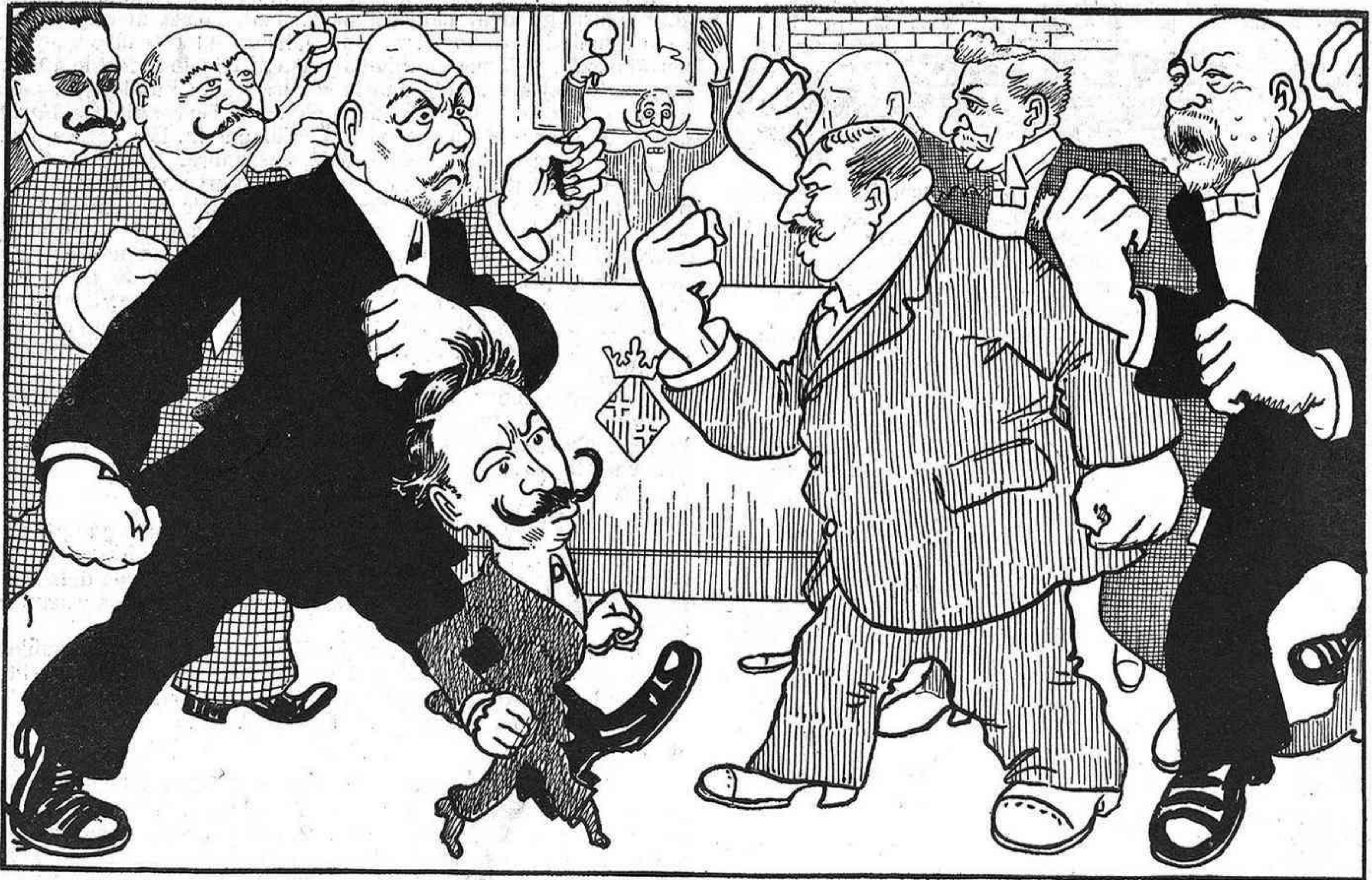
NOU.—*Coralina y C.* es digna pariona de les *Pastilles Hèrcules*. Ab això està dit tot. La mateixa gracia, la mateixa picantor, les mateixes inverossimilituts, potser ab més moviment y ab més... monolegs. L'empresa que ha donat ab aquet gènere, no explota a Barcelona, està d'enhonorabona, y els aficionats al vaudeville gros, que preparin rialles y diners, perquè n'hi han 137 pera estrenar. Sempre'ns ho havem pensat que en aquet país, ont tant *arraigo* hi té la *Defensa Social*, encara no hi floriria la comedia alegre, tot fora grana desseguida. Influencies del dimoni, o de l'estrella ab qua.

Y abans de firmar, permetinme que'ls notifiqui que al *Soriano* s'hi ha estrenat ab acceptació *Los Condes de Carrión*; que al *Romea* ensegen a corre-cuita el *Sainet trist*, de don Angel; que al *Granvia* hi treballa ab èxit una companyia castellana sarsuclera, de la que quan fassi una estrena important ja'n direm quelcom; y al *Arnau* s'ha salvat ab aplauso una comedieta titulada *Jo y ell*, que fa riure pels colzes y que porta la firma de Lluís Millà.

L. L. L.

A la vista del public.

ESQUELLOTS

El fet d'estar totalment dedicat a Wagner el darrer número de L'ESQUELLA,—número que, sigui dit de pas, va obtenir per tot Catalunya una acollida que de cor agraim—va obligarnos a passar per alt bastants assumptes d'actualitat, dels quals, encara que en forma sumaríssima, no podem deixar de dirne avui alguna cosa.

Durant els ultims deu o dotze dies ha ocorregut a Barcelona lo següent:

La Diputació Provincial ha issat per primera vegada al seu palau la gloriosa bandera catalana.

M. Gaudart ha realitzat, al Camp de la Bota, alguns vols bastant nets, que *El Diluvio* ha qualificat de *acontecimiento internacional*.

A can Tunis, en lloc de l'aviador Poillot, contractat també pera aixecarse en biplà, ha volat una modesta rata-pinyada que ha sigut molt aplaudida.

Els *Almacenes reintegrativos* han seguit funcionant, amparats per Deu, que, segons diuen, *proteje el trabajo que beneficia al mundo*.

Els carreters han guanyat la vaga forcosa a que'ls havien sotmès els seus patrons.

La ciutat ha disfrutat gratuïtament del espectacle d'una bellíssima nevada.

Y... *punto final*.

No creiem que, fòra d'això, desde'l divendres sant, fetxa del nostre penúltim número, hagi ocorregut res més, digne de passar a l'Historia.

Diumenge, poc menos que repentinament, morí en aquesta ciutat el sub-director de la banda municipal, don Celestí Sadurní.

Tot Barcelona el coneixia y l'apreciava. Era un director de fibra y un compositor excelent, y moltes de les seves obres havien obtingut recompenses en certamens publicos.

Durant varies temporades havia dirigit el popular coro d'*Euterpe*, que trobà sempre en ell un col·laborador entusiasta y un amic de debó.

¡Descansi en pau el malaguanyat artista!...

Ja deuen saberla la darrera ocurrencia dels inagotables edils lerrouxistes.

Obeint cegament les ordres del seu amo, y apoiantse, no ab cap raó seria, sinó ab els vots de que en la corporació municipal disposen, han acordat anarsen a gastar deu mil duros a Buenos Aires, nombrant, al efecte, una comissió composta de cinc individus.

Tractantse d'uns senyors que ja oportunament varen participarnos que anaven al Municipi no a fer administració, sinó a treballar *por los ideales*, poc ha sorprès als barcelonins la *ideal* pensada dels subdits de don Alejandro. De pitjors ne veurem, a mida que les seves activitats vagin desenrotllantse y prenent forma.

Lo que ja ha extranyat més a l'opinió es l'actitut de les minories, que, figurantse potser que dient quatre banalitats y votant en contra ja havien complert la seva missió en aquest assumpte, no han tingut energia ni trassa pera impossibilitar un acord que tots els bons barcelonins consideren un desatino.

¿Què havien de fer els concejals d'oposició—ens objectaran, tal vegada,—pera impedir que'l disbaratat projecte de la colla lerrouxista's convertís en acord ferm?

Això ells han de saberho. Y en tot cas, poden anar a preguntarho a don Ildefons Suñol que no fa pas tantes setmanes que, en *El Poble Català*, deia, ab la seva peculiar eloqüencia:

«A l'Ajuntament, com per tot arreu, y potser més a l'Ajuntament que enlloc, les minories, quan són honorables y intel·ligents, són fortes, y tenen una intervenció efectiva y saludable en el govern. Estic convençut de que si algun partit, que ho dubto, volgués entregarse a una obra municipal pertorbadora y oposada

«ENTRE BOBOS ANDA EL JUEGO»

Quan ningú els veu.

als veritables interessos de la Ciutat, *les minories serien més que suficients pera impedirho.*
 ¿Està prou clara l'indirecta?

¡Oh maravillosa novetat!
 Ens diuen de Madrid y ¡per telegrama urgent!
 «Pronto se procederá á la reacuñación de monedas de media peseta, que serán de plata, con el busto del rey, de perfil.»
 ¡Eh! De plata y ab el bust de perfil, *nada* menos!...
 ¿No hauria sigut més senzill dir que les mitges pessetes que's projecten seran... com totes les mitges pessetes que s'han encunyat a Espanya desde fa trentacinc anys?

¡Visca el rumbo!
 La Comissió d'Ensanxe ha acordat facilitar corròns pera procedir al arreglo de les diverses carreteres d'aquesta provincia que constitueixen el circuit per ont se correrà la Copa Catalunya.
 Desde ara'ns figurem la satisfacció ab que llegiran la noticia els veïns dels carrers de l'Ensanxe que, a pesar de les seves repetides lamentacions, no poden conseguir que la Comissió, que tan amable's mostra ab la gent de fóra d'aquí, els envihi un trist peó a arreglar aquelles abandonades vies.
 —¡Quí pogués viure en carretera!— diran, segurament, al veure la sort que tenen les que formen el circuit de la Copa.

Historic.
 Dialóg a la porta del Bolsin:
 —Sabs Fulano, aquell que va fer aquella mala jugada de valors?... S'ha fet escriptor y diu que aviat publicarà una novela...

—Sí, vaja..., una venjansa... Perquè el paper va arruinarlo an ell, ara, ell vol arruinar al *paper*...

PETIT CORREU

El Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de l'Indústria celebrà, els passats diumenge y dilluns, ab diferents actes, el VII aniversari de la seva fundació.

Ab tal motiu repartí als pobres lots de pa y arròs, pera 'ls quals el Concell tingué l'amabilitat d'enviarnos quatre *bonos*, a fi de que 'ls fessim a mans de persones necessitades.

Complert l'encarrec, en nom dels afavorits agraim al simpatic Centre l'atenció.

Ciencias y Paciencias

UN RUSTIC "SACA-TAPOS"

¿Qui no ha anat alguna vegada a fer un àpat al bosc? ¿Y qui no s'ha trobat, a l'hora de destapar el vi, sense possibilitat material de treure'l tap d'una ampolla?

Coneixiem dos medis senzills y segurs, però perillosos y d'escàs enginy: trencar el galet o enfonzar el tap a dintre. Heuse'n aquí un altre que no falla, y que, ben executat, no pot portar conseqüències fatals pera ningú:

Agafarem l'ampolla ab la mà dreta per allà ont comença a engruixir, o sia entre'l coll y el ventre, la colcarem ben horisontal, procurant que la mà la sostingui, però no l'apreti, y acostantla a un arbre, imprimirem al cul de l'ampolla un cop sèc y segur contra la soca. Es precís que al donar aquet cop la mà llisqui per damunt del cristall, doncs, si la tinguessim fortament apretada se'ns podria trencar. Al primer cop, ben donat, el tap ja cedirà poc o molt, y podrem destapar ben facilment l'ampolla.

XARADAS

I

DIALEG

—¿Ja ha vist volá an en Mamet la senyora *Quarta-quinta*?
 —Sí, senyora: ab l'«*hu-tercera*» vareig veure'l l'altre dia.
 —Jo també ab la *tersa-tres*.
 Y be: què'n diu? què n'explica?
 —Es un espectacle hermós.
 Però, quina *Total*, filla!
 Semblava que a Barcelona ens haguessim tornat ximplés y a tots hagués agafat la mateixa *tres-dos-prima*.
 —Jo no ho hauria dit mai;
 —*quarta*—tampoc ho creuria si no fós que es una cosa que'ls meus propis ulls l'han vista. Y què li va semblar d'ell?
 Ab quina *hu-dos-tres* s'enfila y vola que volarà!...
 —No fora rè extrany que un dia, mentres va volant per dalt, caigués y es trenqués la crisma.
 —Ja un cop va caure, y en la *ters* va ferse una ferida, y una nit, en un «*quart-dos*», ne feien una pel·lícula.
 —Lo que es sola, li asseguro que jo no m'hi engegaria.

—Me'n vaig, que es tard.

—Passiho be,

y expressions a la familia.

JOAN PASCUAL

II

Quatre primera-segona del noi xic de can Pau Bot, hu-dos tres-quart a la Tot, quan li diu que no està bona.

MACO

ANAGRAMA

La *Tot* explicars' no pot de quin poble n'es natal, y la pobre mai *total* que ho es del poble de *Tot*.

EUDALT SALA

SINONIMIA

Miri un home, senyor *Tot*, que neda per arribar a la *tot*, casi no pot moures; li *tot* de nedar.

PERE CORTACANS SERRA

GEROGLIFICS

I

NOTA NOTA T NOTA

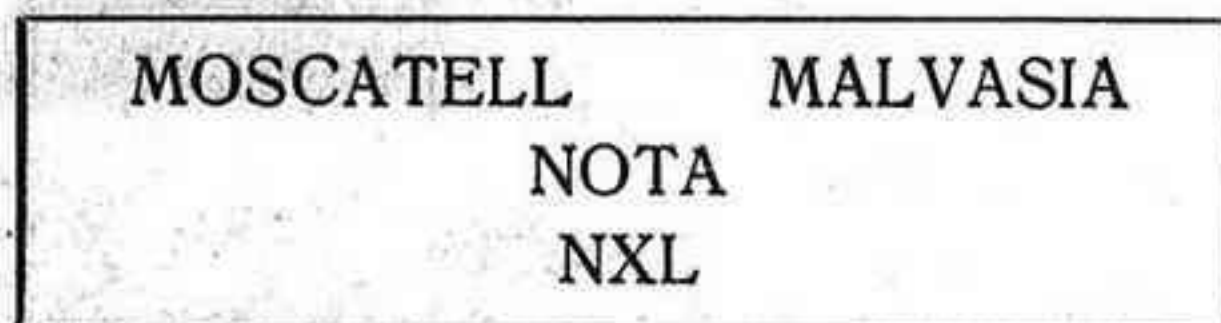
R. A. PAU DE LES CALSES CURTES

II

KATASTROFIK

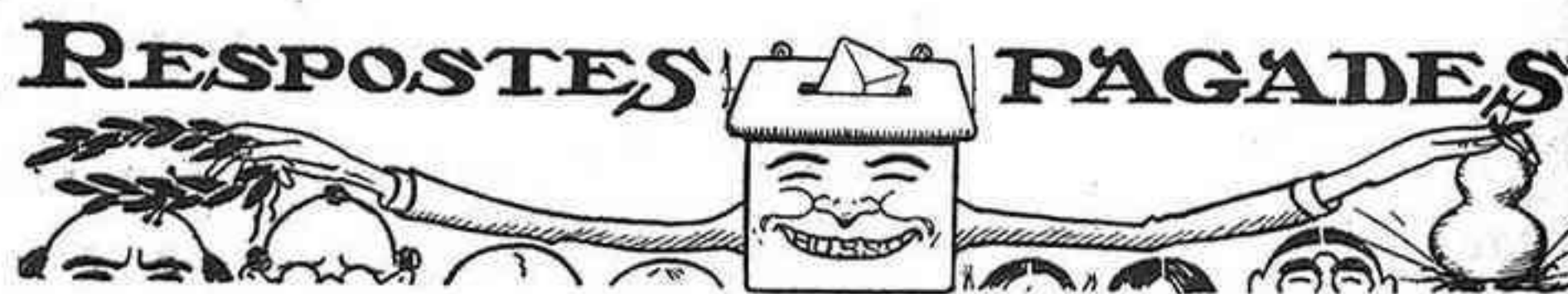
III

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

Als darrers *Trenca-Caps*: A la Xarada: *La Pecedora*.
 —Al Anagrama: *Fira-Rifa*.—A la Mudansa: *Carta-Marta*.
 —A la Conversa: *Elvira*.—Al Geroglific I: *Per la vida's pert la vida*.—Al Geroglific II: *Com més torts menos drets*.

S. A. y C.: Sí.—Tomàs Premià: Nó.—Pau Toful: Nó.—Ricardo Laffitte: Sí.—P. Cortacans S.: Sí.—J. Sadurní: Bé.—L. Gratacós: Nó.—Victor Canigó: Nó.—Manel Soms: Nó.—Bartomeu: Nó.—E. Margall: Sí y nó.—J. C.: ¡Ah?... Albertet de Vilafranca: Sí y nó.—R. Valls: Nó y sí.—Pep Cistellé: No.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

Administració y Redacció: || Preus de suscripció:
 Llibreria Espanyola, || Fòra de Barcelona,
 Rambla del Mitg, núm. 20 || cada trimestre:
 BARCELONA || Espanya, 3 ptes. -Extranger, 5

Número solt: 10 centims — Atrassats: 20

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
 Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
 BARCELONA

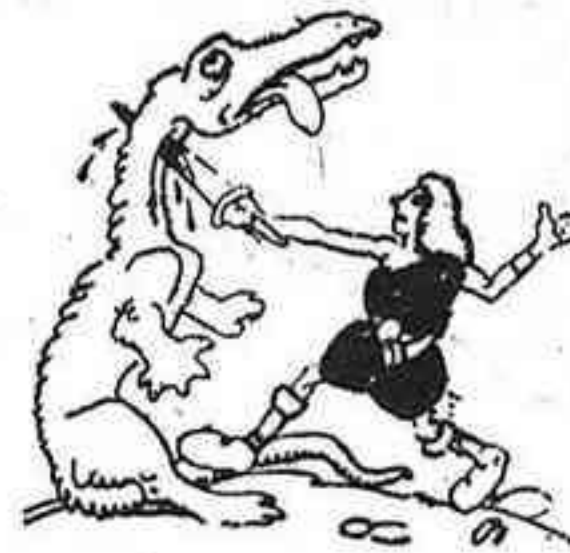
Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

Ricard Wagner - Tetralogia

(Publicacions de l'Associació Wagneriana)

L'OR DEL RHEN
SIEGFRIED

LA POSTA DELS DEUS
WALKYRIA

Preu: 12 pessetes

LIBRO DE ACTUALIDAD

EL COMETA DE HALLEY

Paso de la Tierra por el interior de su cola

por José Comas Solá

Pesetas 0'50

LIBROS NUEVOS

J. Benavente.—Obras escogidas, 1 tomo	Ptas. 3'50
Manuel Bueno.—Teatro Español contemporáneo, 1 tomo	» 3'50
S. Antón del Olmet.—El encanto de tus manos, 1 tomo	» 2
E. Gómez Carrillo.—Pequeñas cuestiones palpitantes, 1 tomo	» 3
Juan Valera.—Crítica literaria. Tomo 24 de Obras Completas	» 3
Arturo Reyes.—Béticas, 1 tomo.	» 3
Rubén Darío.—Poesías, 1 tomo.	» 3'50
Valle Inclán.—Cuento de Abril, 1 tomo.	» 3'50
Javier Bugallán.—Las emociones sencillas, 1 tomo	» 3

EL PAIS DE JESÚS

por MATILDE SERAO

Un tomo en 8.º, Pesetas 3'50

ARTE DE HABLAR

Gramática filosófica de la LENGUA CASTELLANA

por EDUARDO BENOT

Obra póstuma

Un tomo, Ptas. 10

Edicions populars d'en SANTIAGO RUSIÑOL

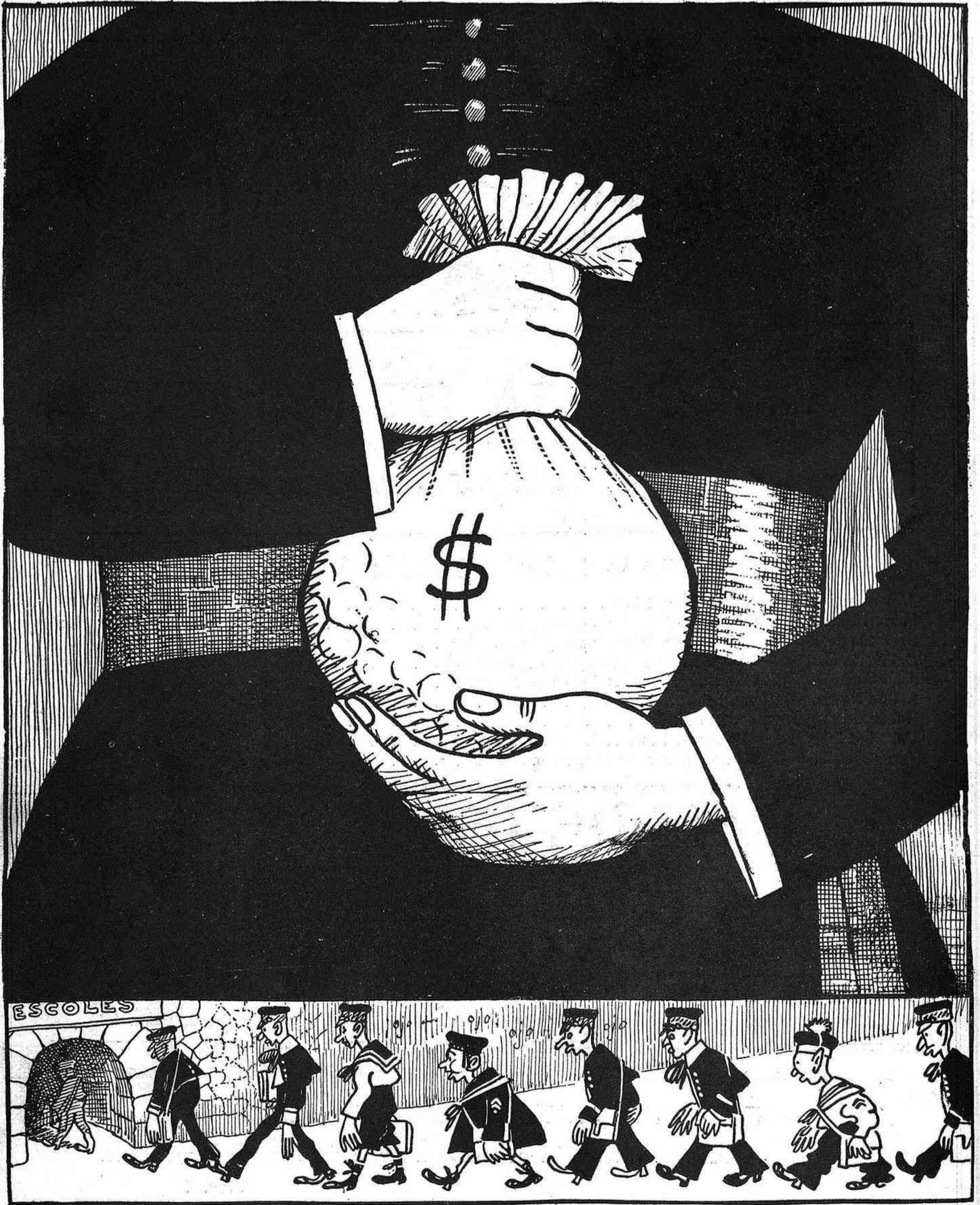
EL TEATRE PER DINS

CONFERENCIA DONADA A L'«ATENEU BARCELONÉS», LA VETLLA DEL DIA 10 DE MARÇ DE 1910.

Ptes. 1

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Múuuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés, un ral pera certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

EL SECRET DEL NUNCI

o

LA MINA D'AQUELL CONVENT

Ui!... No'n fa pocs d'anys que la tenim, la mina!...